

УДК 629:656

Тимошів Максим, Зяйлик Марія

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя (Україна)

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Tymoshiv Maksym, Zyailik Maria

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil (Ukraine)

DIGITAL BUSINESS TRANSFORMATION IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES

На сьогоднішній день процесами глобальної цифровізації охоплено практично всі аспекти економічного, суспільного і культурного життя в усьому світі. Більшість країн на урядовому рівні активно стимулюють розробку та використання інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах і галузях з метою впровадження цифрової моделі розвитку економіки. Така активність в сфері впровадження цифрових технологій призводить до загострення конкурентної боротьби за інноваційні технології та інтелектуальний ресурс.

Процес глобальної цифровізації розпочався ще з 90-х рр. XX ст., до цього періоду переважна більшість інформації фіксувалась і зберігалась в так званій аналоговій формі. Переломним став 2002 р., коли кількість аналогової і цифрової інформації зрівнялась, а вже у 2007 р. кількість цифрової інформації досягла 94%, в 2014 р. – 99% [2].

Колектив авторів у складі Л.Г. Мельник, О.І. Карінцевої, О.В. Кубатко, Сотник І. М., Завдов'єва Ю. М. наголошують на тому факті, що цифрові технології виконують надзвичайно важливу функцію, вони формують віртуальну копію фізичного (матеріального) об'єкта, що забезпечує можливість керувати ходом матеріальних процесів через віртуальний простір [2].

Дослідники виділяють кілька ключових напрямків розвитку цифрових технологій: штучний інтелект і машинне навчання; технології ідентифікації; Big Data (великі масиви даних); блокчейн; доповнена і віртуальна реальність; Інтернет речей, роботизація та кіберсистеми; комп'ютерний зір та машинна сенсорика; нейромережі; кібербезпека; адитивні методи та основи 3 D-принтерів; хмарні технології.

Україна, простимульована євроінтеграційними процесами, теж не залишається осторонь цифровізації економіки. Основною метою цифровізації є створення і розвиток цифрової економіки, для якої є характерними декілька вимірів реалізації: технологічний, економічний, політичний і соціальний. А. Самойленко у своїй науковій праці відмічає наступні тенденції цифровізації економіки України: віртуальний характер підприємницької діяльності; цифровізація та віртуалізація фінансових операцій; персоніфікація потреб і виробництва засобами ІТ; розвиток мережевого підприємництва; розвиток економіки знань на основі широкого використання інформаційних технологій; розвиток цифрових платформ та інтернет торгівлі; електронне урядування; цифрові додатки у різних сферах [5]. Особливої актуальності для економіки України процеси цифровізації набувають в умовах повномасштабної війни, коли наша держава має значні обмеження в доступі до багатьох переваг глобальної економіки. Процеси цифровізації в Україні є доволі успішними, про що свідчать міжнародні рейтинги, так, відповідно до рейтингу Local Online Services Index від ООН, який оприлюднюється кожні два роки рейтинги цифровізації в розрізі міст, Київ посів 13 місце поміж 193 міст, обійшовши такі міста, як Париж, Рим і Відень [5].

Значного прогресу в питаннях цифровізації Україна досягла після створення у 2019 р. Міністерства цифрової трансформації. Україна має амбітні цілі щодо цифрової

трансформації, так до 2030 р. планується досягти таких показників: 99% вітчизняного бізнесу повинно використовувати цифрові платформи господарської взаємодії (e-business); впровадження щонайменше 8 дорожніх карт цифрової трансформації ключових індустрій (агросектор, машинобудування, туризм, легка промисловість, харчова та переробна промисловість, енергетика, гірничо-добувна промисловість, оборонний сектор); нарощення до 50% частки високотехнологічного експорту промислової продукції; гармонізація промислових стандартів Індустрії 4.0 з ЄС на 100%; 20-кратне зростання кількості підприємств, що випускають цифрову продукцію; 200 українських міст повинні перейти на цифрові платформи управління містом, інфраструктурою та обслуговуванням громадян; ключові вузли транспортної інфраструктури, туристичних маршрутів природних заповідників, об'єктів культурної та історичної спадщини, дозвілля та відпочинку мають бути на 100% покриті бездротовими мережами Wi-Fi; всі українські школи повинні повноцінно використовувати в навчальному процесі Інтернет та цифрові технології; впровадження інтелектуальних систем громадської безпеки; щонайменше 70% працівників бізнесу та державного сектору економіки повинні використовувати цифрові технології на робочих місцях; на 80; зменшення ранішніх та вечірніх заторів на автодорогах великих міст завдяки інтелектуальним системам управління дорожнім трафіком; забезпечення можливості отримання медичних послуг – 99% селищ повинні мати можливість використовувати телемедичні та інтелектуальні системи взаємодії та отримання медичних послуг.

Список використаних джерел:

1. Краузе О.І., Мулярчук В.М. Дослідження конкурентоспроможності підприємства /Теоретичні та прикладні аспекти розвитку економіки та маркетингу /за ред. д.е.н., доц. В.А. Фаловича. Тернопіль: «Бескиди», 2020. 179 с. (С. 77-86)
2. Мельник Л. Г., Карінцева О. І., Кубатко О. В., Сотник І. М., Завдов'єва Ю. М. Цифровізація економічних систем та людський капітал: підприємство, регіон, народне господарство. Механізм регулювання економіки. 2020. № 2. С. 9–28. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2020.88.01>
3. Пешко М., Завербний А. Діджиталізація української економіки в умовах євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2136/2065>
4. Радіонов Ю. Сутність та стан сучасного розвитку цифровізації економіки України. *Економіка та суспільство*. 2025. (71). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71>
5. Самойленко А. Можливості цифровізації національної економіки України. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 4 (81). С. 171-177. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/81/1158.pdf>
6. Скриль В., Никифорова А. Діджиталізація економіки України в умовах євроінтеграції. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 3. С. 94-103. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/46227/2/GEJ_2024v88n3_Skryl_V-Digitalization_of_the_ukrainian_94-103.pdf
7. Шведа Н., Краузе О. Трансформація бізнес-моделей в умовах цифрової економіки. *Соціально-економічні проблеми і держава* (електронний журнал). 2023. Вип. 1 (28). С. 86- 94. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23snmute.pdf>
8. Шлайфер М.Б., Тодошук А.В. Діджиталізація економіки України в умовах євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2022. № 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-10>